

a

Srečanja z dijaki in učenci s težavami

Jerneja Bone
odgovorna urednica

Kakšna je zgodovina mojih srečanj z učenci, ki so imeli težave? Pobrskala sem po spominu vse od osnovnošolskih preko študentskih let do današnjih dni. Pridružite se mi na srečanjih z učenci s težavami.

Na osnovni šoli, ki sem jo obiskovala, so bili (in so še danes) oddelki osnovne šole s prilagojenim programom. Takrat so ji in smu ji rekli posebna šola ali kratko ŠPP. Učenci, ki so jo obiskovali, so imeli razrede v isti stavbi kot ostali, delili smo si hodnik, vhod, jedilnico, kjer smo jih srečevali. Vedeli smo, da imajo težave, da se težje učijo. Spomnim se, da so nas vedno pozdravljali in bili vljudni. To so bili moji prvi stiki z učenci, ki so imeli težave. Čeprav takrat verjetno prav dobro nisem vedela, zakaj in kakšne težave imajo.

Potem se spomnim, da sem rada pomagala vsem sošolcem, ki so me za to prosili. Veliko smo si pomagali med seboj, se eden od drugega učili. Med poukom matematike sem v zadnjih razredih osnovne šole sedela poleg sošolca, ki mu matematika »ni šla«. Kolikor sem uspela in znala, sem mu pomagala z razlaganjem med poukom.

V srednji šoli (takrat Srednja pedagoška šola) smo imeli v drugem ali tretjem letniku pedagoško prakso, kjer smo obiskali Zavod za gluhe in naglušne v Ljubljani, Center za slepo in slabovidno mladino, Vzgojni zavod Višnja Gora. Gotovo še kaj, a ti trije obiski so mi ostali v spominu. Povsod so nas seznanili z de-

MATEMATIKA V ŠOLI, letnik 22, številka 1-2, 2016 | ISSN 1318-010X | **Izdal in založil:** Zavod RS za šolstvo, Ljubljana, Poljanska 28 | **Predstavniki:** dr. Vinko Logaj | **Uredniški odbor:** Jerneja Bone, Zavod RS za šolstvo, jerneja.bone@zrss.si (odgovorna urednica); dr. Darja Antolin Drešar, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta Maribor, darja.antolin@um.si; dr. Darjo Felda, Univerza v Kopru, Pedagoška fakulteta Koper, darjo.felda@pef.upr.si; dr. Marjan Jerman, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za matematiko in fiziko, marjan.jerman@fmf.uni-lj.si; Silva Kmetič, Zavod RS za šolstvo, silva.kmetic@zrss.si; Sabina Kumer, Tehniška gimnazija Krško, kumer.sabina@gmail.com; dr. Zlatan Magajna, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta v Ljubljani, zlatan.magajna@pef.uni-lj.si; mag. Sonja Raih, Zavod RS za šolstvo, sonja.rajh@zrss.si; mag. Mateja Širnik, Zavod RS za šolstvo, mateja.sirnik@zrss.si; Simona Vreš, Gimnazija Ravne na Koroškem, simona.vres@gimnazija-ravne.si; Vesna Vrsič, Zavod RS za šolstvo, vesna.vrsic@zrss.si; dr. Amalija Žakelj, Zavod RS za šolstvo, amalija.zakelj@zrss.si; dr. Lucija Željko, OS Sostro, lucija.zeljko@guest.arnes.si; dr. Herremans Adriaan, Universiteit Antwerpen, Belgija; dr. Jasmina Milinković, Pedagoška fakulteta Beograd, Srbija; dr. Evgenia Sendova, Institute of Mathematics and Informatics at the Bulgarian Academy of Sciences, Bolgarija | **Jezikovni pregled:** Katja Križnik Jeraj | **Prevod povzetkov v angleščino:** Ensitra prevajanje, Brigita Vogrinc s. p. | **Oblikovanje:** Anže Škerjanec | Urednica založbe: Simona Vozelj | **Naslov uredništva:** Zavod RS za šolstvo, OE Nova Gorica (za revijo Matematika v šoli), Erjavčeva 2, 5000 Nova Gorica | **Prelom in tisk:** Design Demšar d.o.o., Present d.o.o. | **Naklada:** 560 izvodov | **Letna naročnina** (4 številke oziroma 2 dvojnji): 20,86 EUR za šole in ustanove, 14,19 EUR za posameznike in 13,35 EUR za dijake, študente in upokoјence. | **Cena posamezne dvojne številke v prosti prodaji** je 13,35 EUR. | **Naročila:** ZRSŠ – Založba, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, faks: 01/30 05 199, e-pošta: zalozba@zrss.si | Revija je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo pod zaporedno številko 568. | Revija Matematika v šoli je indeksirana in vključena v mednarodne baze podatkov: MathEduc – Mathematics Education Database, ZDM – The International Journal on Mathematics Education, Co-operative Online Bibliographic System and Services (COBISS) | Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana. | © Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2016 | Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisnega dovoljenja ni dovoljeno nobenega dela revije na kakršenkoli način reproducirati, kopirati ali kako drugače razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske oblike reprodukcije (fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje ali prepisovanje na kakršenkoli pomnilniški medij) ter medijske oblike reprodukcije.

kolofon

lovanjem posameznega zavoda, povedali so nam, kateri otroci so vključeni v posamezni zavod in nas seznanili z načinom dela z njihovimi učenci. Srečali smo se tudi z učenci oz. gojenci zavodov. To je bilo posebno doživetje in velika izkušnja, ki je, vsaj meni, pustila globok vtis. Srečanje z učenci, ki imajo težave s sluhom. Sploh se ne zavedamo, kaj pomeni, da slišimo vedno in povsod.

Na tej pedagoški praksi smo pisali dnevnik. Nimam ga več, a shranila sem si zapise

z Zavoda za slepo in slabovidno mladino. Sploh ne vem, zakaj! Sem pa vedno uporabila del tega dnevnika pri pouku matematike, ko sem učencem 5. razreda osemletke in kasneje učencem 6. razreda pokazala primer Braillove pisave. S svojimi blazinicami na prstih so potipali pikice in se čudili, kako uspejo slepi otipati, razločiti in brati s pomočjo otipanih pikic.

V času srednješolskega izobraževanja sem imela priložnost sodelovati kot vaditeljica plavanja na poletnem letovanju otrok s te-

žavami. Varovali smo jih podnevi in ponoči, enkrat so se bali vode, drugič plavali daleč, sprehajali so se po plaži in »obiskovali« druge goste, pomagali smo jim pri obrokih, pri higieni in še in še. Takrat sem imela občutek, da nič ne spimo. Izkušnja, ki je ne bom pozabila in ki je povezala spremljevalce teh otrok. Najlepše darilo je bilo, ko so me ti učenci pozdravili na ulici še dolgo po končanem letovanju.

Prvi dve leti sem poučevala dijaka, ki je slabše slišal. Vsako uro sem si morala priklopiti in ob zaključku ure izklopiti mikrofonček, ki je bil povezan z učencem. Deloval je kot oddajnik, učenec je imel napravo, ki je delovala kot sprejemnik in je največkrat priključena na slušni aparat. Ni mi bilo treba vedno govoriti tako, da me je učenec gledal v usta, ampak sem bila lahko kjerkoli v razredu, pa me je slišal. Le preglasno nisem smela govoriti. V času izvajanja projekta Uvajanje in uporaba e-vsebin in e-storitev sem imela priložnost spremljanja pouka pri učiteljici matematike, ki je uporabljala podobno napravo, a že bolj posodobljeno. Tudi na tem področju je v 20 letih tehnika napredovala. Da si boste lažje predstavljali, o čem pišem, vam to predstavlja spodnja slika.

Pri poučevanju v osnovni šoli sem se seznanila z gradivom o učencih s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, različnimi gradivi o prilagoditvah – tako kot vsi učitelji.

Sodelovala sem v strokovnih skupinah, kjer smo oblikovali in pripravljali prilagoditve za učence in jih evalvirali.

Nekaj mesecev po prihodu na Zavod RS za šolstvo sem na področni skupini za naravoslovje in matematiko predstavljala Osebni pogled na izkušnje z individualiziranimi programi, kjer sem predstavila, na kakšen način sem se v svoji poučevalni praksi srečevala z različnimi učenci. Začela sem z mislijo Jima Granta *Vsak otrok je edinstveno človeško bitje, ki se razvija po svoje in v svojem tempu – razen v šoli*, zaključila pa sem z mislijo *Način upoštevanja različnih/posebnih potreb otrok/učencev je v diferenciaciji in individualizaciji pouka*.

O raznolikih težavah učencev se je treba vseskozi izobraževati. Nikoli ne vemo dovolj, vsak učenec je drugačen, ima druge težave. Če povzamem po naslovu enega izmed prispevkov v prejšnji številki revije, se moramo zavedati naslednjega: *Ko pomagam učencu s težavami, pomagam tudi vsem drugim*.

Vir slike: <http://www.widex.si/scola-fm/> (dostopno 29. 1. 2016).